

CE ZA AR

2022

Tlačová správa

Bratislava
4. júl 2022

NOMINÁCIE XXI. ROČNÍKA CE ZA AR

Ocenenie CE ZA AR, ktorého vyhlasovateľom je Slovenská komora architektov, už 21 rokov upozorňuje na spoločenskú váhu architektúry a profesionálnych výkonov slovenských architektov a architektiek. Jeho prínos pre rozvoj kultúry a prostredia pre zdravý život ľudí je vzhľadom na súčasnú globálnu situáciu ešte významnejší. CE ZA AR vytvára okrem samotného ocenenia aj priestor na diskusiu o vplyve architektúry na kvalitu nášho života.

Ďakujeme každej samospráve a každému zadávateľovi, ktorí prekročia prah pohodlnosti a hľadajú zodpovedné a udržateľné riešenia aj napriek všetkým úskaliam. Ďakujeme všetkým architektom a architektkám, ktorí sa púšťajú do súťaží návrhov a neľahkých zadaní a svojou prácou hľadajú riešenia.

Dlhodobé merania vedkýň a vedcov podčiarkujú, že žijeme v časoch klimatickej krízy. Je osobnou motiváciou každej a každého z nás vysporiadať sa s touto situáciou ako najlepšie vieme. Kvôli krízam nemyslíme na „beh na dlhú trať“ a orientujeme sa na riešenia akútnych problémov. Našou motiváciou je zmena v zmysle prekonávania bariér chrániacich pohodlné a rýchle riešenia. Želáme si rozvoj dobrých sídiel, v ktorých sa žije dobre všetkým.

#REGENERÁCIA #ZELENĀPREARCHITEKTÚRU

„Samotné ocenenie už nekomunikuje iba jednotlivé diela a kvalitnú prácu architektov. Vytvára aj priestor na diskusiu o vplyve architektúry na kvalitu nášho života. Práve preto je po tretíkrát heslom komunikačnej línie ceny CE ZA AR pre rok 2021 #zelenaprearchitekturu, ktorou sa pridáva ku globálnym výzvam na miernenie dopadov environmentálneho vplyvu architektúry,“ povedala úvodom riaditeľka úradu Slovenskej komory architektov, Oľga Miháliková.

Predseda Slovenskej komory architektov Ilja Skoček zdôraznil, že v nadchádzajúcom období, počas investovania z Plánu obnovy a stability, stojí na našich pleciach veľká zodpovednosť, ktorá však je zároveň historickou príležitosťou. „V 21. ročníku preto vstupujeme aj s mottom #regenerácia, lebo práve tá sa ukazuje ako nástroj klimaticky zodpovedných postupov obnovy krajiny. Úcta k starému vytvára novú kultúrnu vrstvu krajiny.“ „V tomto zápase však necítíme podporu zo strany štátu. Chýba nám stabilný a jednotný partner na strane verejnej a štátnej správy, s ktorým by sme mohli dlhodobo pripravovať projekty pre obnovu Slovenska. Dnes viac ako v minulosti platí, že kvalitu je nevyhnutné hľadať v porovnávaní iných možných riešení. V tom tkvie kľúč k zodpovednému rozhodovaniu investovať. Hľadáme preto kvalitu výstavby a obnovy prostredníctvom súťaží návrhov,“ dodal predseda SKA. CE ZA AR ukazuje, že na Slovensku je veľký potenciál v tvorbe a zodpovednom prístupe, ktoré architekti dokážu verejnosti ponúknuť.

MEDZINÁRODNÁ POROTA

Porota v 21. ročníku ceny hodnotila v prvom kole 88 prihlásených diel, z ktorých v užšom výbere počas cesty naprieč Slovenskom osobne navštívila 29 realizácií. Na shortlist nominácií, z ktorých vzíde 6 hlavných cien vybrala nakoniec až 24 pozornosti hodných diel. Tento vysoký počet pozitívne reflektuje pomaly sa zvyšujúcu kvalitu výstavby. Zvyšuje sa záujem o rešpekt k pamiatkam. Zvyšuje sa záujem o vzťah k prírode, ako aj všeobecne environmentálne zodpovedný prístup k tvorbe novej architektúry. Medzinárodná porota navštívila a hodnotila diela v zložení:

Jakub Cigler	(predseda poroty, Česká republika)
Bohunka Koklesová	(Rektorka VŠVU, Slovenská republika)
Vladimír Sitta	(krajinný architekt, Česká republika)
Pavol Šilla	(Slovenská republika)
Štěpán Valouch	(Česká republika)
Juraj Benetin	(Slovenská republika)
Igor Marko	(Veľká Británia / Slovenská republika)

Kategória BYTOVÉ DOMY

Nová Dunajská

Bratislava

Ateliér: JRKVC

Architekti: Peter Jurkovič, Marcel Dzurilla

Foto: Peter Jurkovič

Výborný príklad zastavania prieluky, ktorý kultivovanou architektúrou prispieva k životu mesta. Porota ocenila skromný výraz budovy, založený na jasnom členení stavby, architektonický detail a zrozumiteľné dispozičné riešenie.

Discovery Tower

Bratislava

Ateliér: PANTOGRAPH

Foto: Rastislav Blaško

Zdá sa, že v Bratislavskom „downtowne“ pribudne jedna výšková stavba každých pár mesiacov, ale vzniká veľmi málo veží, ktoré si svoje výnimočné miesto vo verejnom priestore zaslúžili výnimočnou architektonickou kvalitou. Veža Discovery môže byť príkladom toho, aká dôležitá je dobrá proporcia výškovej stavby a harmonické riešenie fasády, ktoré sa odrážajú v širšom mestskom priestore. Napriek tomu, že aj tu nájdeme zanedbané riešenie verejného priestoru spoločných priestorov objektu, ide o pozitívny príklad pre ďalší rozvoj výškovej Bratislavy.

VAJNORSKÁ 21 – konverzia administratívnej budovy na polyfunkčný objekt

Bratislava

Ateliér: cakov+partners

Architekti: Kalin Cakov, Metody Monev, Ján Obušek

Iné: Tomáš Fojtík, Michal Kyselica, Mário Chovan, Diana Michnová

Foto: Tomáš Manina

Skvelý príklad transformácie opustenej kancelárskej budovy na bytový dom s výrazným parterom s obchodmi a kaviarňou. Objekt navyše tvorí vstup do vo dvore stojaceho kultúrneho domu, čo ešte viac posilňuje oživenie tohto mestského bulváru.

Obnova domu zo 70. rokov

Šaľa

Architekt: Róbert Bakyta

Foto: Matej Hakár

Rekonštrukcia rodinného domu, tzv. socialistickej kocky, prebehla s rešpektom k tvaroslovnému usporiadaniu pôvodnej budovy, s dôrazom na jej architektonické detaily. Zmena v uvažovaní o takýchto budovách tkvie v premene rodinného domu na malý bytový dom s tromi samostatnými bytovými jednotkami.

Kategória OBČIANSKE A PRIEMYSELNÉ BUDOVY

Konverzia Jurkovičovej teplárne NKP

Bratislava

Ateliér: Martin Paško a tím DF CREATIVE GROUP

Iné: spoluautori architektonickej časti: Zuzana Zacharová, Eva Belláková, Matúš Podsklalický, Martina Michalková, Alexandra Havranová; hlavný inžinier: Roman Bányai; hlavný statik: Peter Gavaľa; autor obnovy fasád/ Pamarch: Pavol Paulíny; apoluprása: Pavol Pribylinec, Vlasta Viglašová,

Juraj Prokipčák, Mária Kubaliaková; interiér: DF Creative Group, Perspektiv, Beef architekti, Point architekti

Foto: Boys Play Nice

Rekonštrukcia Jurkovičovej teplárne počítala pri obnove budovy s jej historickými monumentálnymi násypníkmi. Tie v zásadnej miere určili dispozičné riešenia jednotlivých podlaží, ako aj funkcie samotného priestoru. Jurkovičova tepláreň sa stala napriek okolitému developmentu srdcom bratislavského „downtownu“.

Záhradné centrum Plantex

Veselé pri Piešťanoch

Architekt: Adam Lukačovič

Foto: Adam Lukačovič

Záhradné centrá sú väčšinou miestami, kde sa stretáva všehochuť, kombinácia živého aj neživého gýča. Toto záhradné centrum však nejde vyšliapanou cestou. Je znamením, ktoré načrtáva nově, neošúchané prístupy. Rastlina je integrálnou súčasťou architektúry. Architektúry, ktorá dokáže voňať.

Obnova mestskej plavárne v Trebišove

Trebišov

Architekt: Patrik Panda

Foto: Patrik Panda, Zoltán Kanócz, Vlastimil Slávik

Najsilnejšou kvalitou tejto rekonštrukcie je to, že je súčasťou väčšieho a dlhodobého plánu. Ide o plán oživenia mesta Trebišov cez fenomén mestského parku a k nemu priliehajúcej športovej a voľnočasovej infraštruktúry. Autorovi sa podarilo dosiahnuť veľmi presvedčivý výsledok vo veľmi zložitých podmienkach a položil tak základ procesu, ktorý môže viesť k radikálnej zmene kvality života v Trebišove.

GBC 5

Bratislava

Ateliér: Architekti Šebo Lichý

Architekti: Tomáš Šebo, Igor Lichý, Aleš Hradecký, Juraj Murín, Martina Bognerová Hrašková, Imrich Vaško, Michal Romanec, Patrik Kuva

Foto: Tomáš Manina

Administratívna budova, ktorá prevyšuje štandard vysokou kvalitou prevedenia aj architektonickým výrazom budovy. Obchodný parter domu sa otvára verejnosti a vnútorný dvor budovy spolu s terasami ponúka inšpiratívne prostredie pre tunajších zamestnancov.

Kategória INTERIÉRKategória Interiér

EMA

Bratislava

Ateliér: TOITO

Architekti: Katarína Príkopská, Ivan Príkopský, Tomáš Szóke

Foto: Katarína Príkopská

Rekonštrukcia bytu z 50. rokov zaujme odvážnym prenikaním funkcionálit, ktoré narúšajú tradičný pôdorysný rozvrh. Pozitívnym momentom je antihierarchickosť miestností, dynamickosť prepájania jednotlivých rolí bytu, ako aj stieranie hraníc medzi nosnými prvkami bytu a tými, ktoré vymedzujú priestor.

AFTER

Bratislava

Architekti: Martin Skoček, Pavol Dobšinský, Radoslav Hamara

Foto: Matej Hakár

S ohľadom na skromné priestorové pomery je After komornou kompozíciou s jasne hierarchickou štruktúrou. Hlavnou esenciou je monolitický betónový bar, ktorému vhodne sekundujú ingrediencie v podobe autorského koženého mobiliáru a rafinovaných architektonických detailov.

grao

Bratislava

Ateliér: alan prekop

Architekt: Alan Prekop

Foto: Sarah Weiss

Realizácia tohto Baru môže byť návodom, ako aktivovať klasický mestský parter v Bratislave, ktorý je tak decimovaný lavínou veľkých obchodných centier. Koncept interiéru komunitného baru s nákladom 10 tisíc eur si môže dovoliť ľahkosť, odvahu a experiment, čo sú dnes vzácne hodnoty v architektúre aj podnikaní a v tomto malom priestore sú jasne prítomné.

Redizajn turistického informačného centra v Košiciach

Košice

Ateliér: Doxa

Architekti: Tomáš Boroš, Maroš Mitro, Ondrej Jurčo

Foto: Maroš Mitro

Architektonický koncept pracuje s abstraktnou vrstvou oceľového mobiliáru, ktorého autonómnosť umocňuje umiestnenie do centra historického pôdorysu. Vzniknutá štruktúra je tak súostrovím, kde si každý cestovateľ nájde svoj poklad v podobe užitočných informácií alebo napokon odíde s truhlicou plnou suvenírov.

Panelák

Bratislava

Ateliér: Kilo / Honč

Architekti: Matej Honč, Richard Kilo

Foto: Matej Hakár

Byt je príkladnou rekonštrukciou panelového bytu. Po rekonštrukcii sa stáva otvoreným autentickým priestorom so silným minimalistickým charakterom. Všetko je funkčné, prístupné a hlavne viditeľné. Každý element je objektom.

Kategória RODINNÉ DOMYRadový dom v Ľudovej štvrti

Bratislava

Ateliér: BEEF ARCHITEKTI

Architekti: Radoslav Buzinkay, Andrej Ferenčík, Ján Šimko

Foto: Lenka Némethová

Najlepšia mestská štruktúra je adaptabilná a Ľudová štvrť v Bratislave, ktorá má 60 rokov a prežila tri režimy, si stále dokáže zachovať svoj charakter a kvalitu napriek mnohým drastickým zásahom. V tomto prípade však ide o zásah citlivý. Vnútorňá revolúcia v dispozícii rodinného domu sa v exteriéri prejavuje len minimálne. Ide tak o krásny príklad toho, že s pomocou kvalitných architektov je možné naplniť veľkorysú osobnú potrebu klienta tak, aby neboli na úkor susedov a okolia.

Opatová II, Nový dom so starým mlynom

Trenčín - Opatová

Ateliér: RDTH architekti, Land 05

Architekti: René Dlesk, Tamara Kolaříková

Foto: Filip Beránek

Rodinný dom v Opatovej sa opiera o pôvodnú architektúru vodného mlyna. Počíta sa tu s jeho zvyškovými formami, ktoré čiastočne určujú priestorovú a konštrukčnú situáciu nových budov, spôsob ich napojenia, ako aj materiálové rozlíšenie. Symbolicky sa tu akcentujú rodinná anamnéza, pamäť a spomienka.

Vila Bôrik

Žilina

Ateliéry: PLURAL, LABAK

Architekti: Martin Jančok, Michal Janák, Zuzana Kovaľová, Ruslan Dimov

Krajinný architekt: Michal Marcinov

Iné: statika: Katarína Kyselová; oceľové konštrukcie: Samuel Šimonovič

Foto: Maxime Delvaux

Výnimočný architektonický koncept, v ktorom sa urbanistické riešenie, konštrukcia, materiálové riešenie aj dôraz na detail prepájajú v jeden konzistentný celok. Priestorovo bohatý svet interiéru sa prepisuje do formy domu a vytvára jedinečnú architektúru, ktorá znesie porovnanie v medzinárodnej mierke.

Rodinný dom „Slamák“

Liptovský Ján

Architekti: Martin Boleš, Aleš Berec, Erika Bolešová

Foto: Matej Hakár, Eva Benková

Slama z okolitých polí, hlina z vlastného dvora a drevo z neďalekého lesa sú materiálmi rodinného domu, ktorý vznikol za aktívnej účasti jeho majiteľov, ktorých cieľom bolo minimalizovať negatívne environmentálne dopady.

Ateliér režiséra

Strekov

Ateliéry: benkobenkova, gmb

Architekti: Juraj Benko, Jana Benková, Marián Gombarček

Foto: Matej Hakár, benkobenkova

Ateliér režiséra je umiestnený v tradičnom vinohradníckom domčeku s tradičnou záhradou. Vďaka radikálnej vnútornej dispozičnej úprave vznikol priestor pre „útulný“ interiér, ktorý súčasnými prostriedkami formuje tradičné prvky ako sú pec, zápecok, veranda aj pergola prepájajúca svetlicu so záhradou. Výrazná je voľba materiálov, farebnosti i použitých štruktúr.

Kategória EXTERIÉR

Rozmanitá záhrada

Rovinka

Ateliér: Atelier DUMA_living gardens s.r.o.

Krajinní architekti: Magdalena Horňáková, Juraj Horňák, Lenka Ficeková, Kristína Gubišová

Foto: Pavel Koutný, Magdalena Horňáková

Záhrada bez príbehu nie je záhradou, ale len skrumážou rastlín. Tu priestory, svetlo, zvuk a vône sú vo vzájomnom dotyku. Zelený náhrdelník pozýva k zvedavým krokom. Aj napriek istej druhovej rozšafnosti, duch domu prebýva v tejto záhrade.

Obnova turistického areálu Malý Slavín v mestských lesoch Bratislavy

Bratislava

Ateliér: BAKYTA architekti

Architekti: Róbert Bakyta, Ľubomíra Blašková

Iné: statika: Pavol Drha; spolupráca: Július Vass

Foto: Matej Hakár

Známú turistickú destináciu malého Slavína výrazne zatraktívnil nový objekt prístrešku, ktorý je vymedzený zázračne levitujúcou mriežkou/strechou. Objekt je otvoreným spoločenským priestorom dobre integrovaným do scenérie lesa.

Pozorovateľňa zvierat Vydrica

Malé Karpaty

Ateliér: OFFICE110 architekti

Architekti: Martin Hörmann, Richard Kastel, Peter Kopecký

Foto: Martin Hörmann

Oko v krajine. Vidieť a nebyť videný. Stromy, ktoré stíchli, premenené ľudskou rukou na útulok. Miesto na upokojenie zrýchleného dychu. Schránka pro lesné vône. Vrastanie medzi stebľá trávy.

Kategória FENOMÉNY ARCHITEKTÚRY

Bunky Jelšava, kaštieľ Coburgovcov

Jelšava

Ateliér: 2021

Architekti: Peter Lényi, Ondrej Marko, Marián Lucký, Lenka Borecká

Iné: spoluautori dizajnu buniek: Matúš Šestina, Miro Šestina; osvietený investor: Čierne Diery;

svetelný dizajn: Laura Murguía Sánchez, Lenka Balážová; statik: František Hladký

Foto: Vladimír Eliáš

Autori vytvorili „mikrohotel“ v čase. Návštevník sa stáva súčasťou záchranu a transformácie pamiatky. V našich končinách unikátny a inovatívny spôsob dočasnej zážitkovej intervencie.

Komunitné centrum - BÚDA

Žiar nad Hronom

Ateliér: Ateliér HAUS

Architekti: Tomáš Ružiak, Miroslav Šestina, Matúš Šestina, Eva Šestina

Iné: spolupráca: Katarína Urgelová, Matthias M. J. Arnould

Foto: Miroslav Šestina

Búda v Žiari nad Hronom je dôkazom autentického snaženia angažovanej komunity, ktorá svojím aktívnym prístupom neformuje len bezprostredný verejný priestor, ale aj ľudí, ktorí ho užívajú. Subtílna architektúra tu slúži ako nevyhnutná infraštruktúra a pozadie pre široké spektrum činností obsiahnutých pod pojmom „život vo verejnom priestore“.

Liturgický priestor pre pontifikálnu omšu počas pastoračnej návštevy pápeža Františka v Šaštíne

Architekti: Michal Bogár, Mária Bogárová, Roman Ruhig, Ema Ruhigová

Iné: výtvarná spolupráca: Martin Lettrich (kríž s korpusom ukrižovaného Ježiša),

Viktor Oravec (sklené prvky), Dorota Sadovská (maľba sv. Jozefa); florista: Robert Bartolen

Foto: Michal Bogár ml., PS:Events, Mária Bogárová, Roman Ruhig

Popri celospoločenskom význame sa ukazuje, že moment návštevy rímskeho pápeža môže mať aj svoj architektonický rozmer. Liturgický priestor v Šaštíne v sebe snúbi primeranú monumentálnosť cirkevnej slávnosti, no zároveň aj efemérnosť daného momentu. Z mnohých významových rovín porota oceňuje prácu so súčasným výtvarným umením, ktoré je integrálnou súčasťou architektonického návrhu.

VYHLÁSENIE LAUREÁTOV A 2 ŠPECIÁLNE OCENENIA

Laureáti budú vyhlásení počas galavečera dňa 6. októbra 2022. Udeľovanie ocenení prebehne už tradične v Starej tržnici v Bratislave a v priamom prenose na Dvojke. Hostiteľom odovzdávania cien 21. ročníka bude člen poroty a architekt Juraj Benetin.

Vyhlasovateľ:

S K A

Slovenská Komora Architektov

Organizačný partner:

I S K A

Inštitút Slovenskej Komory Architektov

Generálny partner:

 VUB BANKA

Z verejných zdrojov podporil hlavný partner projektu:

 U. fond na podporu umenia

Kontakt pre médiá:

Ing. arch. Broňa Tarnócy

+421 905 410 548

tarnocy@komarch.sk

cezaar.tvfacebook.com/cenazaarchitekturu/instagram.com/ce_za_ar/

Slovenská komora architektov je samosprávna stavovská právnická osoba nepodnikateľskej povahy so sídlom v Bratislave s preneseným výkonom štátnej správy. Bola zriadená zákonom Slovenskej národnej rady č. 138/1992 Zb. o autorizovaných architektoch a autorizovaných stavebných inžinieroch. Svoju činnosť financuje z vlastných príjmov bez štátnych dotácií. Je členom Architektonickej rady Európy ACE a súčasťou siete príslušných orgánov v architektúre ENACA. Slovenská komora architektov okrem iných zákonom stanovených úloh overuje súťažné podmienky súťaží návrhov v oblasti architektúry a poskytuje vyhlasovateľom odbornú pomoc pri organizovaní verejných súťaží a ich vyhodnocovaní, stará sa o stavebnú kultúru a harmonické utváranie územia a sama zabezpečuje súťaž o Cenu Slovenskej komory architektov CE ZA AR.

Námestie SNP 18, 811 06 Bratislava, +421 2 5443 1254 komarch@komarch.sk, www.komarch.sk